

Oponentský posudek diplomové práce
Magisterský program RS UK FHS v Praze

Název práce: Možnosti lidí se zdravotním postižením na trhu práce

Jméno studenta: Bc. Martin Lubojacký

Posudek vypracovala: PhDr. Jaroslava Šťastná, PhD.

Autor si pro diplomovou práci vybral jedno z častých témat pomáhajících profesí poslední dekády, a tím je sociální inkluze lidí se zdravotním postižením, resp. možnostmi jejich uplatnění na trhu práce. Tyto záměry sociální politiky a sociální práce v ČR jsou v souladu s důsledným prosazováním lidských práv všech lidí bez rozdílu, včetně osob se zdravotním postižením. Autor přejímá jednu z premis úspěšné integrace osob se zdravotním postižením, kterou je klíčová pozice placené práce jako zdroj materiální úrovně, sociálního statutu, identity, sebehodnocení a psycho-sociální rovnováhy.

Stanovené cíle práce: hlavní motiv autora je poskytnout přehled možností pro lidi s postižením na trhu práce v ČR, včetně služeb a legislativy. V druhé části dp předkládá návrh na vytvoření podniku pro skupinu lidí se zdravotním postižením.

Struktura práce: autor práci rozděluje do celkem 9 kapitol, z nichž prvních šest sledují vybraná teoretická sociální, zdravotní, ekonomická a legislativní východiska a trendy v zaměstnávání OZP v ČR. Autor se detailně zaměřuje na nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, na podporované zaměstnávání a chráněný trh práce. 7. kapitola je aplikací PESTLE analýzy jako vstupní fáze pro založení podniku, následuje aplikace SWOT analýzy a syntéza a vyhodnocení obou analytických nástrojů sloužících pro založení konkrétního podniku. 8. kapitola obsahuje vlastní autorův podnikatelský plán na založení komunitní kompostárny na území Prahy 1. Diplomová práce je zakončena přehledem použité literatury, internetových zdrojů a právních předpisů.

Silné stránky předkládané diplomové práce:

Autor vhodně stanovil cíle dp a využil i vlastní zkušenosti, které získal při práci s osobami zdravotně postiženými.

Teoretická - přehledová část je dobře zvládnuta, některé připomínky uplatním níže. Velice oceňuji aplikaci PESTLE analýzy i vlastní podnikatelský plán na založení sociálního družstva. Tento by svojí kvalitou mohl posloužit jako součást reálné žádosti o kofinancování podniku, např. z dostupných operačních programů ESF zaměřených na zaměstnanost.

Předložená případová studie je detailně zpracovaná, pečlivá, analyticky plnohodnotná. Je VÝBORNÁ. Případová studie ukazuje odbornou erudici autora a jeho důslednost v jednotlivých prováděných krocích.

Autorův jazyk a jazyková stylizace jsou kultivované až na několik drobných připomínek, viz.níže. Technika odkazů je dobře zvládnuta, kapitoly na sebe logicky navazují a vytvářejí čtivý celek. Autor vybírá literaturu, dokumenty a autory, kteří podporují nastavený záměr práce. Rozsah a úprava práce jsou na požadované úrovni.

*Nyní nadchází pro oponentku méně příjemná část, tou je **upozornění na slabší stránky práce:***

Za hlavní opomenutí práce považuji absenci kapitoly, která by shrnovala kategorii sociálního podniku a sociálního podnikání, které jsou jednou z možností zaměstnávání lidí zdravotně postižených. Tato připomínka je o to naléhavější, že autor dp sám navrhuje v případové studii vytvořit jednu z forem sociálního podniku, a tím je sociální družstvo. V ČR se přitom sociální podnikání v poslední dekádě slibně rozvíjí, včetně integračních sociálních podniků zaměřených přednostně na osoby zdravotně postižené (pro orientaci doporučuji: www.ceske-socialni-podnikani.cz). K tématu sociální ekonomiky a sociálního podnikání existuje relativně rozsáhlá odborná literatura česká (Dohnalová, Hunčová aj.), zahraniční literatura a internetové zdroje.

Dále si dovoluji polemizovat s ideou tranzitního zaměstnávání osob zdravotně postižených. Případové studie a zkušenost sociálních podniků naznačují, že OZP nacházejí právě v těchto speciálních podnicích trvalé zázemí, podporu, kolektiv aj. Jen malá část zaměstnanců sociálních podniků má ambice i možnosti postoupit do standardních podniků, jejichž fungování je spojeno s tlakem na výkon a předpokládají víceméně zaměstnance neomezené zdravotními a jinými problémy. Pozn.: opírám se o případové studie některých sociálních firem zaměstnávajících OZP, např. Modrý domeček v Řevnicích.

Drobné připomínky mám k pravopisným chybám: jen na str. 6 jsem napočítala 4, rovněž několik v anglickém abstraktu apod. Zásadní jazyková výtka směřuje k používání výrazu „business plán“. Český jazyk nabízí plnohodnotný výraz *podnikatelský plán*.

I přes tyto výhrady považuji práci za velice zdařilou, **doporučuji práci k obhajobě.**

Navrhuji stupeň velice dobře.

Jaroslava Šťastná

V Praze 10. srpna 2015